

SESVETSKI PJESNIČKI MARATON: ISTRAŽIVANJE ZADOVOLJSTVA KORISNIKA

SESVETE POETRY MARATHON: USERS' SATISFACTION ANALYSIS

Ivan Babić

Knjižnice grada Zagreba

ivan.babic@kgz.hr

Mihael Bily

Knjižnice grada Zagreba

mihael.bily@kgz.hr

Iva Klak Mršić

Knjižnice grada Zagreba

iva.klak.mrsic@kgz.hr

UDK / UDC 021.4: 005.6: 658.8

Stručni rad / Professional paper

Primljeno / Received: 17. 9. 2019.

Prihvaćeno / Accepted: 13. 11. 2019.

Sažetak

Cilj. Svrha je rada predstavljanje manifestacije Sesevetskog pjesničkog maratona, koji djeluje već dvanaest godina u sklopu programa Kulturni četvrtak u Sesvetama u Knjižnici Sesvete, Knjižnice grada Zagreba.

Pristup. U uvodu su navedeni poticaji za osmišljavanje programa Kulturni četvrtak u Sesvetama, zatim slijedi kronološki prikaz pokretanja manifestacije Sesevetski pjesnički maraton. Posljednjih pet godina, u sklopu Sesevetskog pjesničkog maratona, provodi se anketa kako bi se pratilo zadovoljstvo sudionika sa svrhom kontinuiranog poboljšavanja manifestacije.

Rezultati. Rezultati provedene ankete pokazali su da za Sesevetski pjesnički maraton postoji velik interes. Manifestacija se postupno razvijala i mijenjala prema iskazanim potrebama i interesima korisnika te je prepoznata među sudionicima koji se više puta vraćaju.

Originalnost. Rad prikazuje analizu potreba korisnika, prednosti i nedostatke knjižničkog programa te prepoznavanje mogućnosti za unapređivanje manifestacije.

Ključne riječi: istraživanje korisnika, narodne knjižnice, vrednovanje knjižnica

Abstract

Purpose. The purpose of this paper is to present the event Sesvete Poetry Marathon which has been taking place in the Sesvete Library for the past twelve years as a part of the project Cultural Thursday in Sesvete.

Approach. The introduction describes the reasons for developing the project Cultural Thursday in Sesvete. It is followed by the chronological overview and the launching of the event Sesvete Poetry Marathon. For the last five years, as a part of the Sesvete Poetry Marathon, a survey has been conducted to explore the satisfaction of the participants in order to continuously improve the manifestation.

Results. The results of the survey have shown that there is a great interest for the Sesvete Poetry Marathon. The manifestation has gradually developed and changed in accordance with the users' needs and interests and has been recognized among the participants who repeatedly visit the event every year.

Originality. This paper presents the users' needs analysis, the advantages and disadvantages of this specific library service and recognizes the possibilities to improve the manifestation in the future.

Keywords: library assessment, public libraries, user surveys

1. Uvod

Narodne knjižnice danas su suočene s brojnim promjenama i izazovima koji utječu općenito na način života u društvu, kao i na poslovanje knjižnica, uslijed čega se kvalitetom svojih usluga i programa moraju neprestano dokazivati kako svojim postojećim tako i onim potencijalno novim korisnicima. Iz literature koja prati ovo područje vidljivo je da sve veći broj knjižnica promišlja i ispituje uspješnost svog poslovanja s ciljem utvrđivanja zadovoljstva korisnika uslugom, a u svrhu poboljšanja knjižničnih usluga i programa. Knjižnica Sesvete kontinuiranim je radom postala središtem pjesničkog okupljanja, a zagrebačka gradska četvrt Sesvete svojevrsnim središtem svijeta poezije, i to ne samo Zagreba već i šire. Kako je zapravo do toga došlo?

Prije trideset godina Sesvete su doživjele velike gospodarske promjene koje su se odrazile na svakodnevni život građana. Još 80-ih godina prošlog stoljeća postaju jednom od zagrebačkih općina, a početkom 90-ih godina Sesvete postaju zagrebačka gradska četvrt. Zbog doseljavanja broj stanovnika raste i Sesvete postaju najmlađom zagrebačkom četvrti prema dobnoj strukturi.

Knjižnice grada Zagreba, kao mreža knjižnica na području grada, prate širenje grada i promjene strukture stanovništva te nastoje pravodobno odgovoriti na potrebe stanovništva kvalitetnim uslugama.¹ U skladu s tim promjenama Knjižnica Sesvete,

¹ Đukec Kero, I.; T. Nebesny. Knjižnice grada Zagreba u kulturnom i društvenom životu metropole. // Slobodan pristup informacijama: 9. okrugli stol: zbornik radova / uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Horvat. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. Str. 41.

koja danas djeluje kao područna knjižnica sa svojim ograncima Knjižnicom Dubec, Knjižnicom Selčina i Knjižnicom Jelkovec, i sama se našla pred izazovom, tj. ponovnim definiranjem svoje uloge u kulturnom i društvenom životu lokalne zajednice.

2. Kulturni četvrtak u Sesvetama

Osnovna funkcija i djelatnost narodnih knjižnica jest osiguravanje građe na različitim medijima i pružanje usluga kako bi se zadovoljile obrazovne i informacijske potrebe pojedinca, kao i potrebe vezane uz slobodno vrijeme i osobni razvoj pojedinca, ali i lokalne zajednice.² Što još treba učiniti da knjižnica postane „kulturni centar“ svoje zajednice, kako sugeriraju i propisuju IFLA-ine Smjernice za narodne knjižnice i UNESCO-ov Manifest za narodne knjižnice?

Na svoj je način na to pitanje nastojala odgovoriti i 2001. godine pokrenuta tribina Kulturni četvrtak u Sesvetama. U programskim smjernicama iščitavamo njezin cilj: zadovoljavanje raznovrsnih kulturnih potreba svih građana, snažno povezivanje s lokalnim obrazovnim i kulturnim ustanovama, osnaživanje prisutnosti knjižnice u kulturnom životu građana, stvaranje jake kulturne jezgre u kojoj će se oni međusobno poticati i pomagati (osobito otkrivajući i skrbeći za mlade nadarene autore).³ Tribina ubrzo pokreće lepezu aktivnosti te postaje nositeljem većine aktivnosti Odjela za odrasle Knjižnice Sesvete, kao i nositelj pojedinih aktivnosti u mreži sesvetskih knjižnica – naprimjer Čitateljski klub „Čitafora“.

Tijekom prvih desetak godina održavanja Kulturnog četvrtka u Sesvetama, nastojanja voditelja tribine dovele su do toga da s knjižnicom blisko surađuje i u njoj se povremeno okuplja povećana grupa pjesnika. Sve češća okupljanja autora koji su stanovanjem, školovanjem ili radnim mjestom vezani uz Sesvete, odnosno Sesvetsko prigorje, dovelo je do stvaranja zbornika poezije „Sesvetski oblok“, posvećenog Knjižnici Sesvete za 50. obljetnicu njezina rada.⁴ Taj zbornik, u kojemu je ostvaren presjek kroz stvaralaštvo trideset troje pjesnika, okuplja i četrnaest sesvetskih likovnih umjetnika i njihovih radova te je prozvan prvom kvartovskom antologijom u Gradu Zagrebu.

Konačno, da bi knjižnica postala uistinu treći životni prostor svoje zajednice, mora razviti paradigmu suradništva (pokazati tu povezanost sa svojom zajednicom), mora se umrežiti (posebice u zajednicu onih ustanova što rade na istim ili sličnim poslovima) te ostale kulturne institucije uvesti u knjižnicu, što je sve vidljivo iz izvještaja o radu Kulturnog četvrtka u Sesvetama.⁵

² IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice: 2. hrv. izd. (prema drugome izmijenjenom izdanju izvornika). /uredile Christie Kooztz i Barbara Gubbin. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011. Str. 13.

³ Kulturni četvrtak u Sesvetama. [citirano: 2019-22-08]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/7724>.

⁴ Sesvetski oblok: zbornik poezije / priredio Ivan Babić. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba, 2006.

⁵ Izvještaj o radu Knjižnica grada Zagreba [citirano: 2019-10-28]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/o-nama/godisnji-izvjestaji/43616>.

3. Sesevski pjesnički maraton

Uz 100. tribinu Kulturnog četvrtka u Sesvetama, 2008. godine održan je i prvi sesevski pjesnički maraton, tada nazvan Mali sesevski pjesnički maraton. Već se na prvoj manifestaciji okupilo pedeset pjesnika. Maratoni koji su uslijedili, a do danas ih je održano dvanaest, prerasli su u tradicionalno masovno okupljanje pjesnika u Sesvetama, na kojemu se redovito okupi sedamdeset do osamdeset pjesnika i koje je danas prepoznatljivo na nacionalnoj razini.⁶

Radi kvalitetnijeg aktiviranja sudionika Maraton se uvijek organizira u suradnji s pojedincima ili udrugama (koji zajedno s organizatorom čine tzv. *Odbor za doček*). Prve godine suradnja se ostvarila s časopisom „Quorum“, odnosno suradnicima Krešimirom Bačićem i Miroslavom Mićanovićem. Tragom suvremenih tendencija, kojima knjižnice, između ostaloga, trebaju postati multimedijским središtima svojih lokalnih zajednica, osim čitanju poezije, posjetitelji Maratona mogu prisustvovati projekcijama izložbi fotografija, poetsko-glumačkim izvedbama dramskih umjetnika, poetsko-glazbenim performansima te glazbenim točkama u pauzama čitanja poezije.

U 2009. godini suorganizator maratona bio je Davor Šalat, a 2010. godine Darija Žilić i Branislav Oblučar. Više suorganizatora bilo je 2011. godine kada su u organizaciji sudjelovali Irena Matijašević, Tomica Bajsić, Ervin Jahić i Davor Mandić. Udruga Jutro poezije i njezin tadašnji voditelj Robert Roklicer sudjelovali su u organizaciji 2012. godine. Sljedeće dvije godine u organizaciji sudjeluju dva društva: 2013. godine Društvo hrvatskih književnika, a 2014. godine Hrvatsko društvo pisaca i Ana Brnardić Oproiu. Suradnja s pjesničkim i kulturnim udrugama i grupama doprinosi kako masovnosti pjesničkog maratona tako i njegovoj raznolikosti. Tako možemo izdvojiti primjer suradnje s Udrugom ljubitelja pera i kista „Pegaz“, Hrvatskim književnim društvom, Udrugom umjetnika „Vjekoslav Majer“ i Udrugom zavičajnih pisaca i slikara „Matko Peić“.

U 2015. godini ponovno se u organizaciju uključuju Krešimir Bačić i Miroslav Mićanović, a u 2016. godini Miroslav Kirin i Evelina Rudan. Raznolikošću svojih sadržaja Knjižnica Sesvete kao narodna knjižnica dostigla je visoku razinu socijalne inkluzije. I kroz Sesevski pjesnički maraton nastoji se odgovoriti na neke od izazova i problema stvarnosti, uključujući se u različite društvene kampanje i projekte. Kao primjer može se navesti sudjelovanje štićenika projekta KGZ-a Knjigom do krova i Humanitarne udruge Fajter na Maratonu 2016. godine.

Društvo hrvatskih književnika i Hrvatsko društvo pisaca ponovno 2017. godine sudjeluje u organizaciji Maratona, i to kroz svoje predstavnike Tonka Maroevića, Dortu Jagić i Tina Lemca te organizatora festivala Stih u regiji Ervina Jahića. Tijekom 10. sesevskog pjesničkog maratona Tonko Maroević simbolično je proglasio Knjižnicu Sesvete Republikom stiha te je pokrenut novi projekt Stihotron, koji u odnosu na dotadašnje inicijative predstavlja pomalo drukčiji projekt

⁶ Bačić, I. Šesti sesevski pjesnički maraton. [citirano: 2019-08-31]. Dostupno na: <https://www.hkdruštvo.hr/hkdnovosti/clanak/693>.

popularizacije poezije.⁷ Voditeljica projekta *Poezija to go!* Sonja Zubović sudjeluje u organizaciji 2018. godine zajedno s Božicom Brkan, a u 2019. godini priključuje se više suorganizatora: Sonja Breljak (urednica portala *Hrvatski glas Berlin*), pjesnik Enes Kišević i knjižničari Iva Klak Mršić i Mihael Bily.

Sesvetski pjesnički maraton možemo promatrati i kao knjižnični program za odrasle, jer podupire cjeloživotno učenje i interes ljudi u slobodnom vremenu, zatim kao kulturnu aktivnost i aktivnost lokalne zajednice, ali i kao uslugu za mladež, jer se svake godine na Maraton prijavljuju mladi autori kojima je to često prvo javno čitanje vlastite poezije, što pridonosi njihovom razvoju kao članova društva.⁸

Kako uz sve spomenuto dodatno afirmirati poeziju i potaknuti čitanje i pisanje poezije? Odgovor na to pitanje definiran je u Standardima za narodne knjižnice, prema kojima je narodna knjižnica dužna upoznati javnost sa svojim radom redovitom promidžbom putem tiskanih i pisanih medija.⁹ Kroz proteklih dvanaest godina Sesvetski pjesnički maraton promoviran je u brojnim radijskim emisijama, na televiziji, u dnevnom i tjednom tisku, na mnogim portalima i mrežnim stranicama, kao i na danas sve prisutnijim digitalnim kanalima, odnosno društvenim mrežama.

4. Istraživanje

Sesvetski pjesnički maraton kontinuirano se odvija tijekom 12 godina, od 2008. godine do danas. Dok je prve godine bilo 50 sudionika, sljedećih godina broj sudionika varira između 70 i 80, a ukupan broj posjetitelja kreće se od 120 do 150.

Već se niz godina raspravlja o metodama prikupljanja i načinu prezentacije podataka prikupljenih istraživanjima, kojima je konačan cilj ukazati na utjecaj koji knjižnice imaju na svoju lokalnu zajednicu.¹⁰ Svrha i cilj istraživanja provedena na Sesvetskom pjesničkom maratону jest analizirati i pratiti zadovoljstvo korisnika Sesvetskim pjesničkim maratonom u svrhu poboljšavanja događaja i osmišljavanja novosti unutar samog događaja. Do sada je provedeno pet anketnih istraživanja od 8. do 12. Sesvetskog pjesničkog maratona. Isti se provode uz pomoć anonimnog anketnog upitnika koji posjetitelji mogu pronaći na registracijskom stolu, pri čemu se tijekom održavanja Maratona u nekoliko navrata moli sudionike da ispune anketni upitnik (vidi prilog 2).

U proteklih pet godina anketni upitnik ispunila su ukupno 163 posjetitelja. Najviše anketnih upitnika ispunjeno je prve godine provođenja istraživanja (2015.) – njih 42 – te na 10. Sesvetskom pjesničkom maratону 2017. – njih 37. Najmanje je anketnih upitnika ispunjeno 2018. godine – njih 22, dok je 2016. godine prikupljeno 29, a 2019. godine 33 anketna upitnika. Od 163 ispunjene ankete, njih 62 sadr-

⁷ Stihotron. [citirano: 2019-09-03]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/stihotron-53593/53593>.

⁸ IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice. Nav. dj., str. 45.

⁹ Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. [citirano: 2019-09-03]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html.

¹⁰ IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice. Nav. dj., str. 23.

žavale su komentar ili sugestiju sudionika. Pri interpretaciji rezultata istraživanja treba uzeti u obzir neka ograničenja, kao što je npr. činjenica da nisu svake godine isti sudionici ispunjavali anketu, a i od onih koji su svake godine sudjelovali na Maratonu, neki su anketni upitnik ispunjavali više puta, a neki samo jednom.

Od 8. do 11. Sesevetskog pjesničkog maratona korišten je isti anketni upitnik, podijeljen u tri skupine pitanja uz popratni prostor za komentare i sugestije ispitanika (vidi prilog 2). Prva skupina pitanja odnosi se na informacije o korisniku, drugu skupinu čine pitanja o zadovoljstvu organiziranim događanjem, a treća skupina pitanja ispituje kako korisnici razmišljaju o uspješnosti organizacije događaja te doprinosi li događaj promociji poezije. Anketni upitnik korišten za 12. Sesevetski pjesnički maraton zadržao je prvu i treću skupinu pitanja, dok je u drugoj skupini pitanja, uz procjenu zadovoljstva organiziranim događanjem, upitnik proširen trima novim pitanjima o utjecaju prisustvovanja ispitanika ovakvom događaju te njihovoj posudbi knjiga poezije u knjižnici, odnosno pitanjem o osobnom doživljaju poezije (vidi prilog 2).

5. Rezultati i rasprava

5.1. Podaci o ispitanicima

Odgovarajući na prvo pitanje u anketnom upitniku, ispitanici su mogli odgovoriti sudjeluju li u Sesevetskom pjesničkom maratonu kao pjesnici ili promatrači (vidi prilog 2). Kada je provedeno prvo istraživanje 2015. godine, ispunjeno je najviše anketnih upitnika, njih 42, pri čemu su se u 98 % ispunjenih upitnika ispitanici izjasnili kao pjesnici. Najmanje ih se izjasnilo pjesnicima (njih 64 %) u istraživanju 2019. godine, kad su prikupljena 33 ispunjena anketna upitnika (vidi prilog 1).

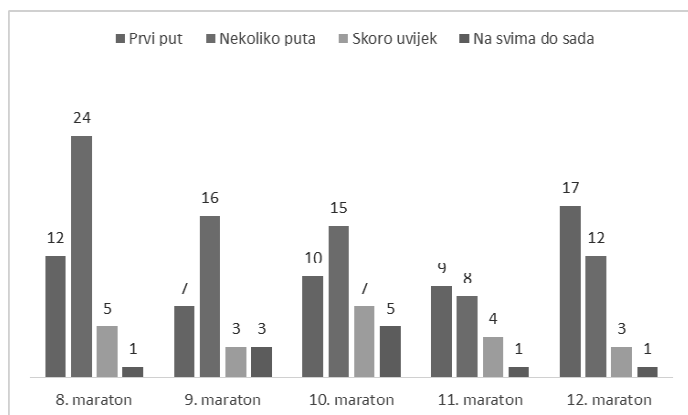
Na pitanje „Kako ste doznali za Maraton?“ ponuđena su četiri odgovora, od kojih je tijekom godina najzastupljeniji odgovor da su saznali za Maraton od drugih sudionika ili članova knjižnice (vidi prilog 1). Sljedeći odgovor prema brojnosti jest da su za Maraton saznali iz e-poruka knjižnice i organizatora. Zatim slijedi odgovor “od drugih sudionika ili članova knjižnice”, iz čega se može zaključiti kako je usmena predaja među značajnijim oblicima promocije Maratona, posebice među pjesnicima, a vrlo važnom pokazuje se i uloga knjižničara u svakodnevnoj komunikaciji s korisnicima. Nažalost, može se primijetiti da, usprkos suradnji s medijima, nije postignut željeni učinak promocije događanja kroz medijski prostor. Odgovor sudionika da su iz medija saznali o Maratonu u prvoj godini istraživanja iznosio je 15 % od ukupno 42 ispunjena anketna upitnika, sljedeće godine 10 % od ukupno 29 ispunjenih anketnih upitnika, a ostalih godina govorimo o tek 5 % od ukupnog broja ispunjenih anketnih upitnika. Učestali komentari posjetitelja u anketnom upitniku ukazuju na želju da se za Maraton osigura još veća medijska promocija.

S obzirom na to da se sudionici sami prijavljuju za sudjelovanje i čitanje svoje poezije, dodatnim pitanjima željeli smo saznati je li dobro da na Maratonu zajedno sudjeluju afirmirani i neafirmirani pjesnici. U istraživanju iz 2015., 2017. i 2018.

godine svi ispunjeni anketni upitnici potvrđuju da je to dobro, a tek jedan ispunjeni anketni upitnik od njih 29 u 2016. godini i dva ispunjena anketna upitnika od 33 u 2019. godini govore da to nije dobro. Takvi odgovori znatno olakšavaju organizaciju samog događaja i omogućuju mnogim autorima da prvi put javno čitaju svoju poeziju, što je osobito važno kod mladih autora. Usprkos prethodno navedenim potvrđnim odgovorima i pozitivnim komentarima ispunjenim u anketnom upitniku, pojavljuju se neki prijedlozi, kao naprimjer uvođenje selekcije pri odabiru pjesnika koji će čitati svoju poeziju ili da se čitanje poezije ograniči na dvije pjesme po autoru, odnosno predlažu da autori unaprijed pošalju organizatoru pjesme.

Želju za ponovnim sudjelovanjem na Sesevetskom pjesničkom maratonu potvrdilo je od 82 % do 96 % ispunjenih anketnih upitnika, ovisno o godini (vidi prilog 1), pri čemu je važno naglasiti da nije bilo negativnih odgovora tijekom godina istraživanja. U istraživanju iz 2016. godine na pitanje o ponovnom sudjelovanju na Maratonu 17 % od ukupnog broja ispunjenih anketa odgovorilo je “možda”, kao i u 2019. godini, u kojoj odgovor “možda” ima 12 % od ukupnog broja ispunjenih anketnih upitnika. Rezultat je to većeg broja onih koji su na Maraton došli iz drugih dijelova Republike Hrvatske ili iz inozemstva te nisu sigurni u ponovni dolazak.

Pitanjem „Koliko ste puta sudjelovali na Maratonu?“ dobiven je presjek posjećenosti Maratona kroz vrijeme u kojem se provodi anketa (vidi sliku 1). Iz dobivenih podataka vidljivo je kako se ističe broj sudionika koji prvi put posjećuju maraton u istraživanju iz 2018., i to 41 % od ukupnog broja ispunjenih anketa te iz 2019. godine s 51 % od ukupnog broja ispunjenih anketa. Primijećeni porast sudionika koji dolaze prvi put na maraton u odnosu na broj sudionika koji su bili nekoliko puta može biti posljedica slabe motiviranosti sudionika koji su bili nekoliko puta za ponovnim ispunjavanjem anketnog upitnika. Kombiniranjem odgovora „skoro uvijek“ i „na svima do sada“, koji su slična značenja, vidljiv je trend višestrukih sudjelovanja, što uz ranije spomenut rast novih sudionika upućuje na stabilan interes za Sesevetski pjesnički maraton.

Slika 1. Učestalost sudjelovanja sudionika na maratonima

Prema podacima iz prikupljenih anketnih upitnika 2015., 2018. i 2019. godine na pitanje „Hoćete li nekome preporučiti da sljedeće godine sudjeluje na Maratonu?“ 100 % odgovora bilo je potvrdno, što nam još jednom ukazuje na važnu ulogu usmene promocije Sesvetskog pjesničkog maratona. U ispunjenim anketnim upitnicima iz 2016. i 2017. godine dva su anketna upitnika s negativnim odgovorom, što se može povezati s komentarima o nezadovoljstvu ispitanika organiziranim događajem (duljina trajanja Maratona, mali prostor u kojem se Maraton održava i slično).

Od prvog istraživanja 2015. godine do 2018. godine u anketnom upitniku nalazilo se pitanje „Trebaju li narodne knjižnice organizirati ovakva događanja?“ Tijekom četiri godine odgovor je bio potvrđan u 100 % ispunjenih anketnih upitnika, pa su u anketni upitnik iz 2019. godine umjesto ovoga pitanja dodana tri nova pitanja (vidi prilog 2). Njima se željela vidjeti povezanost dolaska ispitanika na Sesvetski pjesnički maraton s posudbom knjiga poezije.

Analiza odgovora potvrđuje da Maraton potiče na posudbu knjiga u knjižnici u 91 % ispunjenih anketnih upitnika. Sljedeće pitanje odnosilo se na broj knjiga koje su tijekom godine dana posudili u Knjižnicama grada Zagreba. Najbrojniji je odgovor „nekoliko“, tj. 30 % od ukupnog broja ispunjenih anketa, zatim slijede odgovori „više od deset knjiga“ te „više od pet knjiga“. Od ukupnog broja ispunjenih anketa, njih 18 % nema odgovor na ovo pitanje, a razlog je najvjerojatnije to što određeni broj ispitanika ne dolazi iz Grada Zagreba i Zagrebačke županije te stoga nisu članovi Knjižnica Grada Zagreba. Da nisu posudili nijednu knjigu, odgovorilo je 24 % ispitanika od ukupnog broja ispunjenih anketa. Dakle ti ispitanici ne dolaze u knjižnicu zbog posudbe knjiga, već isključivo na Maraton radi čitanja poezije i druženja s drugim pjesnicima. Moglo bi se zaključiti kako oni vjerojatno nisu članovi knjižnice ili kupuju knjige koje ih zanimaju.

5.2. Zadovoljstvo ispitanika organiziranim događanjem

Razina organizacije maratona odlična je i dobra prema brojnosti odgovora u svim godinama istraživanja (vidi prilog 1). Na to pitanje u 2019. godini nije odgovorilo 12 % ispitanika od ukupnog broja prikupljenih anketnih upitnika, što je posljedica većeg broja ispitanika koji su na Maraton došli prvi put. Način vođenja Maratona odličan je po brojnosti odgovora kroz godine istraživanja, uz samo jedan negativan odgovor iz 2016. godine. Komentari ispitanika u anketnom upitniku iz 2016. godine ukazuju na nezadovoljstvo malim prostorom u kojem se Maraton održava, ali naglašavaju i to da se Maraton treba i dalje organizirati.

Prema opisanom načinu, svake se godine mijenja suorganizator događanja kako bi se s jedne strane obuhvatili različiti oblici i poznavatelji poezije, a sa druge strane to doprinosi boljoj dinamici maratona i kvaliteti sadržaja, što ispitanici podržavaju. Visok postotak ispunjenih anketnih upitnika tijekom godina smatra

dobrim da se Maraton organizira kao multimedijalni događaj te podržava odabir suorganizatora Maratona. Uz promjenu suorganizatora, svake se godine u skladu s ciljem Maratona ostvaruje i suradnja sa drugim kulturnim i prosvjetnim institucijama, što ispitanici također podržavaju (vidi Prilog 1).

Posebno vesele odgovori na pitanja povezana s organizacijom samog događanja, a koja ukazuju na pozitivnu atmosferu i prihvaćenost maratona kako u lokalnoj tako i u široj zajednici koja se bavi poezijom. Zanimljivo je vidjeti da ispitanici u jednakoj mjeri daju odgovor kako je događaj važan za Knjižnicu Sesvete te bi se moglo zaključiti kako ispitanici doživljavaju jednoznačno knjižnicu i gradsku četvrt. Najveći broj prikupljenih odgovora koji govore da je Maraton važan za grad Zagreb i Hrvatsku ukazuje na važnost promocije poezije kroz organizaciju Maratona na nacionalnoj razini.

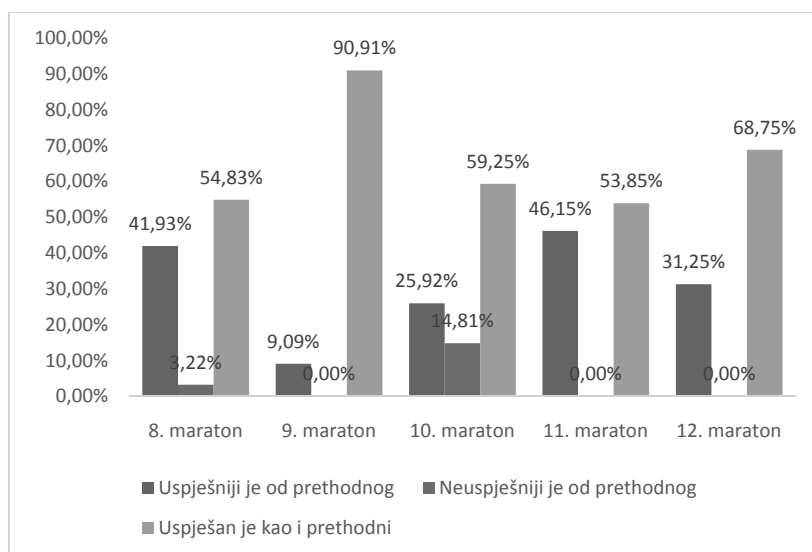
5.3. Uspješnost organizacije događaja

Na pitanje što im se najviše sviđjelo, gdje ispitanici mogu dati više odgovora, najbrojniji je odgovor "čitanje poezije", zatim slijedi odgovor "druženje s ostalim pjesnicima", kao i odgovor "sve". U istraživanju iz 2019. godine od ukupno ispunjena 33 anketna upitnika 29 % je odgovorilo da im se ništa nije sviđjelo na Maratonu. Podaci iz istraživanja o 12. Sesevetskom pjesničkom maratonu donose različite odgovore od istraživanja iz proteklih godina: najmanje se ispitanika izjasnilo da su pjesnici, 12 % ispitanika možda će ponovno doći na Maraton, 6 % ispitanika misli da nije dobro da zajedno sudjeluju afirmirani i neafirmirani pjesnici, a najveći je broj ispitanika koji su prvi put bili na Maratonu. To su izazovi na koje treba odgovoriti kako organizacijom 13. Sesevetskog pjesničkog maratona tako i planiranjem sljedećeg anketnog upitnika.

U anketnom upitniku iz 2019. godine (vidi prilog 2), s ciljem kvalitetnijeg uvida u to kako ispitanici doživljavaju poeziju, pitanja su analizirala doživljaj pri čitanju poezije, pri čemu je zanimljivo to da je čak 58 % ispitanika opisalo kako osjeća snažniji doživljaj poezije kada u grupi slušaju i gledaju interpretacije uživo, dok je za njih 27 % snažniji doživljaj poezije kada ju sami čitaju (vidi prilog 1). Ispitanici smatraju da je ostvaren cilj Sesevetskog pjesničkog maratona te da događaj popularizira poeziju kroz pisanje ili čitanje. Dodatni poticaj za daljnje održavanje Maratona svakako proizlazi iz odgovora koji upućuju na snažniji doživljaj poezije kad ju slušaju ili gledaju u grupi. U sljedećem anketnom upitniku planira se izostaviti odgovor „sve“, a kako bi se dobio kvalitetniji uvid u elemente koji potiču ispitanike na sudjelovanje u pjesničkom maratonu, dok se dodatne tematske sadržaje planira odvojiti u zasebno pitanje kako bi se mogli bolje sagledati komentari o atraktivnosti istih.

Na svih pet Maratona sudionici su odgovarali na pitanje u kojoj su mjeri sudjelovali na prethodnim okupljanjima te smatraju li da je trenutni Maraton uspješniji,

uspješan ili neuspješniji od prethodnih (vidi sliku 2). Odgovori ispitanika kroz godine variraju između dva afirmativna odgovora: “uspješniji od prethodnog” i najbrojnijeg odgovora “uspješan kao i prethodni”. Odgovor “Maraton je neuspješniji od prethodnog” pojavljuje se na 8. Sesevetskom pjesničkom maratonu u oko 3 % ispunjenih anketnih upitnika, a nešto više (oko 15 % ispitanika) na 10. Sesevetskom pjesničkom maratonu. Kako je već rečeno, istraživanje se počelo provoditi od 8. Sesevetskog pjesničkog maratona, a ispitanici su dobili priliku u svojim komentarima iskazati nezadovoljstvo i prethodno održanim Maratonima (potreban je veći prostor za održavanje Maratona, izdati zbornik, provoditi selekciju kod čitanja poezije, nezadovoljstvo medijskim praćenjem Maratona). Mogući odgovor na činjenicu da je 10. Maraton neuspješniji od 9. jest taj što je 10. maraton po svom sadržaju bio nešto siromašniji od prethodnog te je iste godine izostala suradnja s lokalnim udrugama. Također, 10. Maraton donio je novi element, „Stihotron“, koji ne potencira pjesničku masovnost, nego kvalitetu, tj. promovira poznatije i priznatije autore, pa je moguće da nije ponovio živost koju je imao 9. maraton.

Slika 2. Dojam uspješnosti maratona kroz vrijeme

Iz predstavljenih podataka moguće je zaključiti da su sudionici Sesevetskog pjesničkog maratona pjesnici koji su više puta sudjelovali na događanju, a za Maraton su čuli od drugih pjesnika usmenom predajom. Tek mali broj ispitanika smatra se promatračima. U narednim anketama trebalo bi dobiti podatke tko su ljudi koji vole slušati poeziju, a sami ju ne stvaraju. Kao dodatna aktivnost popularizacije samog događaja, posebno za širu publiku, ali i zainteresirane koji nisu u mogućnosti fizički prisustvovati, razmatra se mogućnost prijenosa Maratona uživo kroz

videokanale knjižnice. Korištenjem videoprijenosa Maraton bi se mogao istovremeno odvijati na više lokacija, s obzirom na to da je svake godine sve veći broj pjesnika iz drugih dijelova Hrvatske, kao i iz inozemstva, kojima je teško fizički sudjelovati.

Vrlo značajnom činjenicom i odlikom Maratona smatra se istovremeno sudjelovanje afirmiranih i neafirmiranih pjesnika. U brojnim komentarima ispitanici izražavaju želju da se napravi zbornik radova. S obzirom na činjenicu da projekt organizira i vodi nekolicina entuzijasta s ograničenim financijskim sredstvima, zbornik do sada nije bilo lako ostvariv. Jedna od ideja jest da se isti organizira u *online* obliku, odnosno da se unaprijed poslana pjesme sudionika objave na mrežnoj stranici u obliku zbornika. Kroz buduću anketu planira se dodatno analizirati i propitati potreba za nekim dodatnim sadržajima, poput radionica poezije, tribina na kojima bi sudjelovali mladi autori zajedno s nakladnicima, urednicima knjiga i časopisa poezije, kao i svi oni koji imaju potrebu za pomoći pri objavljivanju svojih stihova.

6. Zaključak

Provedena istraživanja korisnika, tj. sudionika Sesevetskog pjesničkog maratona, pokazala su veliki interes i sudjelovanje brojnih pjesnika te važnost te manifestacije koja doprinosi osnaživanju prisutnosti Knjižnice Sesvete u kulturnom životu lokalne zajednice i popularizaciji poezije. Prema podacima iz istraživanja, Sesevetski pjesnički maraton ostvaruje sve zadane ciljeve navedene u programskim smjernicama Kulturnog četvrtka u Sesvetama.

Nekoliko je ograničenja istraživanja: mali broj ispunjenih anketnih upitnika, pozitivna pristranost ispitanika, problem motivacije ispitanika, dugačak anketni upitnik. Zbog malog broja ispunjenih anketnih upitnika koristili smo sve prikupljene anketne upitnike za analizu, pa i one u kojima nije bilo odgovoreno na jedno pitanje. Pokazalo se da je teže motivirati posjetitelje koji dolaze svake godine na Maraton da ponovno ispune anketni upitnik. S obzirom na to da se anketni upitnik podijeli na početku Maratona, neki ispitanici ponekad ga odmah ispune kako bi mogli uživati u programu i poeziji, što utječe na kvalitetu odgovora. Tijekom istraživanja ista osoba bila je zadužena za program Maratona i poticanje ispunjavanja anketnog upitnika, što doprinosi pozitivnijim odgovorima, pa bi za sljedeće istraživanje trebalo angažirati (neutralnog) volontera za brigu o anketnim upitnicima tijekom Maratona. Ispitanici pokazuju nedosljednost između pozitivno odgovorenih pitanja zatvorenog tipa i negativnih komentara koje navode.

Kroz proteklih pet godina istraživanja zadovoljstva korisnika Sesevetskim pjesničkim maratonom, vrlo važnim pokazuju se prijedlozi ispitanika kao dodatni putokaz za moguća poboljšanja u organizaciji događanja, što stvara prostor za daljnji razvoj Maratona. Zato program Kulturni četvrtak u Sesvetama s manife-

stacijom Sesvetski pjesnički maraton treba i dalje redovito provoditi istraživanje o zadovoljstvu korisnika, kako bi se razvijao i nadopunjavao prema njihovim iskazanim potrebama i interesima.

LITERATURA

- Babić, I. Šesti sesvetski pjesnički maraton. [citirano: 2019-08-31]. Dostupno na: <https://www.hkdrustvo.hr/hkdnovosti/clanak/693>.
- Đukec Kero, I.; T. Nebesny. Knjižnice grada Zagreba u kulturnom i društvenom životu metropole. // Slobodan pristup informacijama: 9. okrugli stol: zbornik radova / uredile Alemka Belan-Simić i Aleksandra Horvat. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2010. Str. 41-48.
- IFLA-ine smjernice za narodne knjižnice: 2. hrv. izd. (prema drugom izmijenjenom izdanju izvornika). / uredile Christie Koontz i Barbara Gubbin. Zagreb: Hrvatsko knjižničarsko društvo, 2011.
- Izvještaji o radu Knjižnica grada Zagreba. [citirano: 2019-10-28]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/o-nama/godisnji-izvjestaji/43616>.
- Kulturni četvrtak u Sesvetama. [citirano: 2019-08-22]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/7724>.
- Sesvetski oblok: zbornik poezije / priredio Ivan Babić. Zagreb: Knjižnice grada Zagreba, 2006.
- Standardi za narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj. [citirano: 2019-09-03]. Dostupno na: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1999_06_58_1071.html.
- Stihotron. [citirano:2019-09-03]. Dostupno na: <http://www.kgz.hr/hr/knjiznice/knjiznica-sesvete/kulturni-cetvrtak-u-sesvetama/stihotron-53593/53593>.

PRILOG 1

KGZ – Knjižnica Sesvete

TABLICA REZULTATA

Pitanje / Pjesnički maraton	8. maraton		9. maraton		10. maraton		11. maraton		12. maraton	
1. Sudjelujete kao										
Pjesnik	41	97,62%	20	68,97%	33	89,19%	18	81,82%	21	63,64%
Promatrač	1	2,38%	9	31,03%	4	10,81%	4	18,18%	12	36,36%
Ukupno	42		29		37		22		33	163
2. Kako ste doznali za Maraton?										
U knjižnici	8	19,05%	2	6,90%	6	16,22%	8	36,36%	6	16,22%
Iz e-poruka knjižnica i organizatora	11	26,19%	9	31,03%	15	40,54%	4	18,18%	8	21,62%
Iz medija	6	14,29%	3	10,34%	2	5,41%	1	4,55%	2	5,41%
Od drugih sudionika ili članova knjižnice	17	40,48%	15	51,72%	14	37,84%	9	40,91%	21	56,76%
Ukupno	42		29		37		22		37	
3. Koliko puta ste sudjelovali na Maratonu?										
Prvi put	12	28,57%	7	24,14%	10	27,03%	9	40,91%	17	51,52%
Nekoliko puta	24	57,14%	16	55,17%	15	40,54%	8	36,36%	12	36,36%
Skoro uvijek	5	11,90%	3	10,34%	7	18,92%	4	18,18%	3	9,09%
Na svima do sada	1	2,38%	3	10,34%	5	13,51%	1	4,55%	1	3,03%
Ukupno	42		29		37		22		33	
4. Organizacija pjesničkog maratona na kojemu/na kojima ste sudjelovali je:										
Slaba										
Dobra	11	27,50%	10	34,48%	6	16,22%	3	13,64%	5	15,15%
Odlična	29	72,50%	17	58,62%	30	81,08%	17	77,27%	24	72,73%
Nije odgovoreno	2		2	6,90%	1	2,70%	2	9,09%	4	12,12%
Ukupno	42		29		37		22		33	

Pitanje / Pjesnički maraton	8. maraton		9. maraton		10. maraton		11. maraton		12. maraton	
5. Ukoliko ste sudjelovali na prethodnim maratonima smatrate li da je ovaj 10. Sesevski pjesnički maraton uspješniji od prethodnih (po odazivu, sadržajima, vođenju, promociji i sl):										
Uspješniji je od prethodnih	13	41,94%	2	9,09%	7	25,93%	6	46,15%	5	31,25%
Uspješan je kao i prethodni	17	54,84%	20	90,91%	16	59,26%	7	53,85%	11	68,75%
Neuspješniji je od prethodnih	1	3,23%	0	0,00%	4	14,81%	0	0,00%	0	0,00%
Ukupno	31		22		27		13		16	
6. Način vođenja maratona je										
Slab			1	3,45%						
Dobar	8	21,05%	10	34,48%	7	18,92%	4	18,18%		
Odličan	30	78,95%	18	62,07%	27	72,97%	17	77,27%		
Nije odgovoreno	4				3	8,11%	1	4,55%		
Ukupno	42		29		37		22			
7. Smatrate li da je dobro što se svake godine mijenja suorganizator Maratona?										
Dobro je	37	92,50%	27	93,10%	32	86,49%	21	95,45%	27	81,82%
Nije dobro	3	7,50%	2	6,90%	2	5,41%	1	4,55%	2	6,06%
Nije odgovoreno	2				3	8,11%			4	12,12%
Ukupno	42		29		37		22		33	
8. Smatrate li da je dobro što je Maraton multimedijalni događaj (poezija; glazba; tematska izložba; foto-projekcija)?										
Da	40	100,00%	28	96,55%	36	97,30%	22	100,00%	32	96,97%
Ne	0	0,00%	1	3,45%	1	2,70%	0	0,00%	1	3,03%
Nije odgovoreno	2									
Ukupno	40		29		37		22		33	
9. Najviše Vam se sviđa (možete zaokružiti više odgovora)										
Čitanje poezije	27	31,76%	16	31,37%	19	30,16%	10	23,26%	14	22,22%
Glazba	10	11,76%	3	5,88%	5	7,94%	8	18,60%	9	14,29%
Foto projekcija	4	4,71%	2	3,92%	4	6,35%	3	6,98%	3	4,76%

Pitanje / Pjesnički maraton	8. maraton		9. maraton		10. maraton		11. maraton		12. maraton	
Tematska izložba	8	9,41%	1	1,96%	2	3,17%	1	2,33%	5	7,94%
Druženje s ostalim pjesnicima	18	21,18%	10	19,61%	9	14,29%	8	18,60%	4	6,35%
Hrana i piće	7	8,24%	8	15,69%	6	9,52%	4	9,30%	6	9,52%
Sve	10	11,76%	11	21,57%	18	28,57%	9	20,93%	18	28,57%
Ništa	1	1,18%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Ukupno	85		51		63		43		59	
10. Smatrate li da je dobro što na maratonu zajedno sudjeluju afirmirani i neafirmirani pjesnici?										
Dobro je	42	100,00%	28	96,55%	37	100,00%	22	100,00%	31	93,94%
Nije dobro	0	0,00%	1	3,45%	0	0,00%	0	0,00%	2	6,06%
Ukupno	42		29		37		22		33	
11. Smatrate li da je dobro za maraton što surađuje i s drugim kulturnim, prosvjetnim i inim institucijama (npr. DHK-om, HDP-om, Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu, Muzejom Prigorja, Gimnazijom Sesvete, HVIDR-om Sesvete, Bolnicom „Sveti Ivan“ Jankomir, Humanitarnom udrugom “Fajter” i sl.)?										
Dobro je	42	100,00%	29	100,00%	37	100,00%	20	90,91%	33	100,00%
Nije dobro	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Nije odgovoreno							2	9,09%		
Ukupno	42		29		37		22		33	
12. Trebaju li narodne knjižnice organizirati ovakva događanja?										
Trebaju	42	100,00%	29	100,00%	37	100,00%	22	100,00%		
Ne trebaju	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%		
Ukupno	42		29		37		22			
13. Ovaj maraton je kulturni događaj važan za:										
Knjižnicu Sesvete	4	8,51%	11	23,40%	11	17,74%	6	18,18%	10	18,52%
Lokalnu zajednicu - Sesvete	3	6,38%	7	14,89%	8	12,90%	4	12,12%	8	14,81%
Grad Zagreb	19	40,43%	18	38,30%	17	27,42%	9	27,27%	14	25,93%
Hrvatsku	21	44,68%	11	23,40%	26	41,94%	14	42,42%	22	40,74%

Pitanje / Pjesnički maraton	8. maraton		9. maraton		10. maraton		11. maraton		12. maraton	
14. Smatrate li da Sesvetski pjesnički maraton doprinosi popularizaciji poezije – pisanju i(li) čitanju?										
Doprinosi	41	97,62%	27	96,43%	36	97,30%	22	100,00%	32	96,97%
Ne doprinosi	1	2,38%	1	3,57%	1	2,70%	0	0,00%	1	3,03%
Nije odg			1							
Ukupno	42		29		37		22		33	
15. Jeste li zadovoljni ljubaznošću djelatnika Knjižnice i organizatora?										
Da	42	100,00%	28	96,55%	36	97,30%	21	95,45%		
Ne	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%		
Djelomice	0	0,00%	1	3,45%	1	2,70%	1	4,55%		
Ukupno	42		29		37		22			
16. Hoćete li ponovno sudjelovati na Maratonu?										
Hoću	40	95,24%	24	82,76%	36	97,30%	20	90,91%	29	87,88%
Neću	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
Možda	2	4,76%	5	17,24%	1	2,70%	2	9,09%	4	12,12%
Ukupno	42		29		37		22		33	
16. Hoćete li nekome preporučiti da sljedeće godine sudjeluje na Maratonu?										
Hoću	42	100,00%	27	93,10%	35	94,59%	22	100,00%	33	100,00%
Neću	0	0,00%	2	6,90%	2	5,41%	0	0,00%	0	0,00%
Ukupno	42		29		37		22		33	
17. Snažniji doživljaj poezije vam je kad je:										
Sami čitate (iz knjiga, časopisa i sl.)									9	27,27%
Sami slušate (snimljene interpretacije)									3	9,09%
U grupi slušate i gledate interpretacije živo									19	57,58%
Nije odgovoreno									2	6,06%
Ukupno									33	

Pitanje / Pjesnički maraton	8. maraton	9. maraton	10. maraton	11. maraton	12. maraton		
18. Utječe li na vas ovakvo pjesničko okupljanje da posudite neku novu knjigu poezije?							
Da						29	90,63%
Ne						3	9,38%
Ukupno						32	
19. Koliko ste knjiga poezije posudili u KGZ-u tijekom protekle godine dana?							
Nijednu						8	24,24%
Nekoliko						10	30,30%
Više od 5						2	6,06%
Više od 10						7	21,21%
Nije odgovoreno						6	18,18%
Ukupno						33	

PRILOG 2

KGZ – Knjižnica Sesvete

12. SESVETSKI PJESNIČKI MARATON

ANKETA

Sudjelujete kao:

- a) pjesnik
- b) promatrač

Kako ste doznali za Maraton:

- a) u knjižnici
- b) iz e-poruka knjižnice i organizatora
- c) iz medija
- d) od drugih sudionika ili članova knjižnice

Koliko puta ste sudjelovali na Maratonu:

- a) prvi put
- b) nekoliko puta
- c) skoro uvijek
- d) na svima do sada

Organizacija pjesničkog maratona na kojemu/na kojima ste sudjelovali je:

- a) slaba
- b) dobra
- c) odlična

Ukoliko ste sudjelovali na prethodnim maratonima, smatrate li da je ovaj 12. Se-svetski pjesnički maraton uspješniji od prethodnih (po odazivu, sadržajima, vođenju, promociji i sl)?

- a) uspješniji je od prethodnih
- b) uspješan je kao i prethodni
- c) neuspješniji je od prethodnih

Smatrate li da je dobro što se svake godine mijenja suorganizator Maratona?

- a) dobro je
- b) nije dobro

Smatrate li da je dobro što je Maraton multimedijalni događaj (poezija; glazba; tematska izložba; fotoprojkcija)?

- a) da
- b) ne

Najviše Vam se sviđa (možete zaokružiti više odgovora):

- a) čitanje poezije
- b) glazba
- c) foto-projkcija
- d) tematska izložba „Oslíkana glagoljica“
- e) izložbe: Stihotron i Književni kulturni lift
- f) druženje s ostalim pjesnicima
- g) hrana i piće
- h) sve
- i) ništa

Vidi str. 2 →

Smatrate li da je dobro za maraton što surađuje i s drugim kulturnim, prosvjetnim i inim institucijama (npr. DHK-om, HDP-om, Filozofskim fakultetom u Zagrebu, Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u Zagrebu, Muzejom Prigorja, Gimnazijom Sesvete, HVIDR-om Sesvete, Bolnicom „Sveti Ivan“ Jankomir, Humanitarnom udrugom „Fajter“ i sl.)?

- a) dobro je
- b) nije dobro

Smatrate li da je dobro što na maratonu zajedno sudjeluju afirmirani i neafirmirani pjesnici?

- a) dobro je
- b) nije dobro

Snažniji Vam je doživljaj poezije kad ju:

- a) sami čitate (iz knjiga, časopisa i sl.)
- b) sami slušate (snimljene interpretacije)
- c) u grupi slušate i gledate interpretacije uživo

Smatrate li da Sesvetski pjesnički maraton doprinosi popularizaciji poezije – pisanju i(li) čitanju?

- a) doprinosi
- b) ne doprinosi

Utječe li na vas ovakvo pjesničko okupljanje da posudite neku novu knjigu poezije?

- a) da
- b) ne

Koliko ste knjiga poezije posudili u KGZ-u tijekom protekle godine dana?

- a) nijednu
- b) nekoliko
- c) više od 5
- d) više od 10

Ovaj maraton kulturni je događaj važan za:

- a) Knjižnicu Sesvete
- b) užu lokalnu zajednicu – Sesvete
- c) Grad Zagreb
- d) Hrvatsku

Hoćete li ponovno sudjelovati na Maratonu?

- a) hoću
- b) neću
- c) možda

Hoćete li nekome preporučiti da sljedeće godine sudjeluje na Maratonu?

- a) hoću
- b) neću

Napišite svoj prijedlog kako poboljšati Sesvetski pjesnički maraton:
